శ్రీ ర స్తు.

దిట్టకవి రామచంద్రకవికృత

రఘుతిలకశతకము.

క. శ్రీరామా యనినప్పుడు
కోరిక ఫలియించె మాకుఁ గోసలతనయా
తారక మార్తాండకులో
ద్ధారక రఘుతిలక నిటలతటనటదలకా. 1

క. నానాఁటికి నానోటికి
తేనై చెఱుకై యనంటి తెఱఁగై వెఱఁగై
యానందమొసఁగు నీయభి, ధానము... 2

క. నాతల్లి జానకీసతి
నాతండ్రివి నీవు మీకు నందనుఁడను న
న్నేతెఱఁగునఁ బ్రోచెదొ సం, త్రాతవు... 3

క. ఎల్లజగంబుల కాదిమ
వల్లభుఁడవు పోషకుఁడవు వర్ణించెద ని
న్నుల్లము రంజిల్లఁ గుభృ, త్తల్లజ... 4

క. తీండ్రించు మొదటివెలుఁగని
యం ద్రార్యులు నిన్ను మినుకులట్టులఁ బలుకన్
గుండ్రాతి నాతిఁ జేసిన, తండ్రీ... 5

క. కలుషాజవంజవార్ణవ
ములు దాఁటఁగ నిఁక నుపాయములు దొరకవు నీ
విల సన్నుతిదక్కఁగ నిను, దలఁతుఁగా... 6

క. ధరణిం బురణింపఁగ నీ
కరణిం గరుణించుదొరలు గలరె? గుణమణీ
భరణీ దురితమహార్ణవ, తరణీ రఘు... 7

క. పాటించి నిన్నె కొలిచెద
హాటకగర్భాండకల్పనానూనమహా
నాటకవిశిఖవిపాటిత, తాటక... 8

క. శశిధరవిధిముఖులకుఁ బ్రా
యశముగ నీయశము పొగడనగునే? యుగప
ద్దశవిశిఖగళితదశగళ, దశగళ... 9

క. దండము భవదంఘ్రులకు న
ఖండసహస్రాద్భుతప్రదాయకపటుదోః
ఖండీకృతభీమధను, ర్దండా... 10

క. గర్గాదివినుత బ్రోవవె
భర్గసమోదగ్రరూపభార్గవఘటిత
స్వర్గపథమథనవిలస, న్మార్గణ... 11

క. ఈహా భవన్నుతియెడ నా
కాహావసమయప్రకల్పితానూనజగ
న్మోహనరూపమహానామ, ద్వ్యాహన... 12

క. వర్ణింతు నీగుణంబు లు
దీర్ణమహాముక్తి కామధేనుసమూహా!
పూర్ణపయఃపుషితాశ్రిత, తర్ణక... 18

క. కల్యాణమతివిగద శౌ
సల్యసద్ధర్మజలధిశశధర నీని
స్తుల్యచరిత్రము త్రిజగ, త్కల్యము... 14

క. అజ్ఞానలవముపోకని
ప్రజ్ఞావిభవంబు నాదుభావంబున కీ
వాజ్ఞాపింపవె పాలిత, తద్జ్ఞా... 15

క. స్వామీ యేమనిపొగడుదు
నీమహిమ లనంతములు మనీషకుహితమై
కామించితి నీయడుగుం, దామర... 16

క. 'రామా' యనువర్ణద్వయి
లో మఱిపాపములఁ దోలు లోనికిఁబోరకుం
డా 'మా' కవాటమగు శుభ, ధామా... 17

క. నీయంతప్రభువు కలుగుట
కే యుపములనోఁచిరో సుమీ జగతిం ద్రే
తాయుగమర్త్యులు హితఫల,దాయక... 18

క. నాయయ్య నీవు జానకి
నాయమ సౌమిత్రి నాచినయ్య కుశలవుల్
మాయన్నలు నీవాడఁగ,దా యిఁక... 19

క. సంసారరిరంసాపరి
పాంసుజలముపిలిచి మోక్షఫలసుధ దెలుపన్
హంసము తారకమంత్రో, త్రంసము...   20

క. వేర్చినకృపచే నను నీ
కూర్చినసేవకులలోనఁ గొండొకనిగ నే
ర్పర్చవె నీకథ లీచెవిఁ, దార్చితి...   21

క. ఏనోము నోఁచినను నీ
మానితపాదాబ్జభజన మదినోఁచవలెన్
లేనియెడ విడువనె కర్మవి, తానము...   22

క. ఆసించితి భవదర్చా
భాసురభాగ్యానుభవము భావంబున నేఁ
జేసినతపమెట్టిదో ని, దాసుఁడ...   23

క. పరులకు నేఁగా నిఁక న
న్నారు లెవ్వరు గడనసేయ రోపికచే నీ
వరసి భరియింపవలె నా, శరణా....   24

క. సరసిజభవునకు దుర్లభ
మరయఁ ద్రయీధర్మములకునైన నశక్యం
బరవుగ నినుబొగడఁగ నా, తరమా...   25

క. వెలయ రసజ్ఞకు రుచిగాఁ
జెలఁగును నీనామభజనఁ జేసెద నోహో
నిలచి మెలంగవె యిఁక నా, తలఁపున...   26

క. ఏతపముననో నీని
ర్హేతుకసంజాయమానకృపవలననో నీ
ఖ్యాతిమదిగలిగె నోశివ, తాతీ రఘు... 27

క. ఓపరమపురుష శుభమయ
ప్రాపయి రక్షించునీదుపదభజనాని
క్షేపము నామదిలోపలఁ, దాపితి... 28

క. అన్యునిగాఁ జూడకు నను
మాన్యునిగావించి బ్రోవుమా పరహితసౌ
జన్య మొనగూర్చి కరుణా, ధన్యా... 29

క. మునుపటితనువున నిను గో
ల్వనిదోసముచే జనింపవలసె నిపుడు గో
ల్చినవాఁడనైతి నీకృపఁ, దనువుము... 30

క. మునుజేసిననేరము మ్రొ
క్కిన మఱతువు ధనము ఱర్థి కిడి మఱతువు న
న్నును నట్ల మఱువకుము నీ, తనయుఁడ .. 31

క. వినయవివేకము లెఱుఁగని
మనుజాధము నన్నుఁగరుణ మన్నింపవె యో
దనుజాంతక యోదశరథ, తనయా... 32

క. దండితదృప్తరిపువే
దండాదండధరు దరిమి దయచే నను నీ
దండకుఁజేర్చవె ధృతకో, దండా... 33

క. జ్ఞానం బెఱుఁగనివాఁడను
మానవుఁడను మందమతిని మన్నింపవె నీ
వానిగఁ గొను కాంచనపరి, ధానా... 34

క. శరణాగతపరిరక్షణ
బిరుదాంకుఁడ వీవు నేను భీతాత్ముఁడ న
న్గరుణింపవేని కలదా, దరియిఁక... 35

క. వేడుక దీనుల బ్రోచెడి
వాఁడవు నను దీనుఁ బ్రోవవా యిది తగవా
శ్రీదాశతసుందసతీ, తాఁడన... 36

క. వరి నీసరివేలుపు
లీరేడుజగంబులకును హితమతి శ్రితులన్
నేరుపున మనుపు మహాత్వ, తారిపి... 37

క. కందోయికి విందుగ నిను
గందోయిమహానుభావ కనుపట్టవె నా
ముందర సుందరహాసపు, దందడి... 38

క. దురితాగతపరితాప
స్ఫురితాపగఁ బడినపాఁసుల దరిజేర్పన్
దొర దొరకునె నీవలె నీ, ధరణిన్... 39

క. నరు నక్రూరుఁ గుచేలున్
హరివై పరికించినట్లె యాదుకొనవె నన్
నరు నక్రూరుఁ గుచేలున్, ద్వరగతి... 40

క. శేర్వన నోర్వన సిరు లొాన
గూర్పన్ దరిజేర్ప నీవగుణనిధివి యశం
బేర్పడ- సుందరతాశత; దర్పక... 41

క. బంధురకరుణాపూరధు
రంధరుఁడని నమ్మినాఁడరా నా మెడలం
బంధనముచేయకు సుహృ,ద్బాంధవ... 42

క. నేమమున నిన్నుఁ గొల్చితి
పామరుఁడను గరుణఁజేసి పాలింపవె యిం
కేమర నీయశముగుంటెలి, తామర... 43

క. బంధురతరై హీకాంధుగ
తాంధుం దరిజేర్పవే దయారసవల్లిం
బంధించి తిగిచి వేయకు, దంధవ... 44

క. మెఱుపు సురోహిత మిరుగడ
ద్వారసిన ఘనమనమహీజతో లక్ష్మణుతోఁ
శెరయునినుఁ జూచు టెప్పుడో, తలచి యిఁక...

క. సరిగలరె శూరు లిఁక నీ
కరయంగాఁ బరశురామునంతటిజోదున్
దురమున వెఱపించితి వి, ధ్ధరణేన్... 46

క. కరుణింపవలయు నే నీ
వరసుతుఁడను నెనరుగూర్పవలెఁ దండ్రివి నీ
వరయ ననుఁ గన్నతల్లియొ, ధరణిజ.... 47

క. నెఱ ప్రత్యక్షంబైనను
తెలుపకు మునిపలికి కరుణ వెదజల్లి కరం
బిరిసిన దురితంబుల విడఁ, దఱుమవె...

క. తీఱదయా ధీర దయా
సారము వెదజల్లి నన్ను సాకకయున్నన్
వారక భవకలుషం బఘు, తారక...

క. ఆదుకొనవైతి విడివఱ
కోదిమదైవాగ్రయాయి యాలంకోర్కి
యాదోధిమధ్యసేతూ, త్వాకన...

క. ఓయయ్య రాఁగదవె నా
చాయకు ఫలదానవిహితశబరీసత్యః
శ్రేయస్కర నిశ్శ్రేయస, దాయక...

క. ఇప్పటికి నీదుహృదయం
బప్పా నా యెడలఁ గరుగదా యెంగద న
న్నెప్పుడు బ్రోచెదవో దయ, తప్పక...

క. నా యెడల నీకు దయరా
దా యెంగదా పరమనియమతాపసనిచయ
శ్రేయోభూయోజయసం, ధాయక...

క. ఇంకన్ దయరాదా నీ
కింకరుదెస హితవిశేషకృతకోమల ని
శ్శంకానుక్రోశనిరా, తంకా...

క. కొఱగానిబుద్ధి నెఱిఁగి
యెఱుఁగక నే జేయునట్టిహీనపుఁబనులన్
బెరిగినదురితలతల్ దెగఁ, దయఁగనవె... 55

క. ఎన్ని దురాశలఁ బొరలినఁ
బన్నెము రానేర దాదిపురుషుని నిను బు
ద్ధి న్నిలిపినాఁడ విజయా, తృన్నా... 56

క. తనలేమి యొరులకలిమికి
జనుఁడు వెతఁగుడుచుఁ బూర్వజన్మంబునఁ జే
సినఫలమెంతో యంతియ, తనగతి... 57

క. ఖలమతులనైన సిరులన్
బొలుపొందిన పుణ్యులంద్రు పుణ్యులనైనన్
గలుగనిచోఁ జులకనఁగాఁ, దలఁతురు... 58

క. స్నిగ్ధభవత్పద భజనా
దుగ్ధరసం బెఱుఁగనేరుతురె మోహార్ఘురీ
దిగ్ధులు సంసారానల, దగ్ధులు... 59

క. ఉడుత యొకఁ డిసుము సేతువు
నిడినంతనఁ గరుణజేసి యేలితివఁట యీ
యెడ నా యెడఁ గృపసేయుట, తడవా... 60

క. శరణన్న యంతమాత్రనె
పరికించి విభీషణునకు బహుతరవిభవ
స్థిరసుఖ మొసఁగినయఖిలో, త్తరుఁడవు... 61

క. పగఁజేసిన కాకాసురుఁ
దెగఁజూడక ప్రోచినట్టిదేవర వని నిన్
బొగడిన ననుబ్రోవమి యిది, తగునా... 62

క. ఖగము లొకరెండుపోరఁగఁ
దగవును బాలించి వానిదరిఁ జేర్చినని
యగణితకరుణాకృతికే, తగనో... 63

క. బాపఁడు గొట్టినశునకము
వాపోవుచు మొఱలుబెట్ట వాత్సల్యముచేఁ
బాపితివి నివిరి మానస, తాపము... 64

క. వాలంపగములతాకునఁ
దూలి సముద్రుండు వేఁడఁ దోఁడనె వానిన్
లాలించితి వహహా నీ, తాలిమి... 65

క. బవరమునఁ బడినకోఁతులఁ
బవనజుచే మందులొసఁగి బ్రతికించిన మే
టివి యల్పమె నీకరుణా, ద్రవిణము... 66

క. తపమొకశూద్రుఁడుచేసిన
నెపమున విప్రసుతుఁ డీల్గ నెఱి జీవితుఁగాఁ
గృపఁజేసితి వతులశుభ, స్థపదా... 67

క. నీటన్ ఱాల్దేలుట విని
నాటులు భటులొట గలుగునా భువి మున్నే
నాటన్ గొదువా మఱినీ, ఘాటికి... 68

క. సిరతిఁ జిక్కపగల్గినఁ
దిరుగునికిమాత్రమైన దృఢవృద్ధి కలఁ
గుఱిసిపుషితోటజపట, తరుతలి... 69

క. కలుములు లేములు జనులకుఁ
గలలోపలివార్తలట్లు కపటంబగు నిం
దలఁచుట చెడనిపదార్థము, తలఁకోన... 70

క. అమితంబగుసంసార
భ్రమనొందక నిన్ను నమ్మి భావించినయా
క్రమముననె పునర్జనిసి, ధ్రుమగద... 71

క. కరుణింపవయ్య నన్నే
సరసిజభవశంకరాది సకలనిలింపో
త్కరపరమహారసుమహా, తరళా... 72

క. మీనమవై సోమకు నం
భోనిధి బోర్గించి వేదములు నలువకు నిం
పూన నొసంగినసుగుణని, ధానిని... 73

క. కూర్మతచే గిరిజలనిధి
యూర్మికలం దేల్చి యమృతమొసఁగి సురారిం
గూర్మిం బ్రోచినమాన్యత, ధర్మిని... 74

క. వారాహరూపమున నమ
రారిహిరణ్యాక్షుఁ దునిమి యవనినిషాణో
ద్ధారతఁ జేసినజగదా, ధారక... 75

క. నరసింహామూర్తిగైకొని
పరమాత్మ హిరణ్యకశిపుఁ బ్రహ్లాదునకై
పరిమార్చితివి భవాంబుధి, తరణివి... 76

క. వామనుఁడవగుచుఁ ద్రొక్కితి
మోమోటము లేక బలిని మూఁడడుగు లిలన్
గామించి మనిచితివి ఘు, త్రాముఁడ... 77

క. అతులపరశ్వథధారన్
గృతవీర్యతనూజుఁ దునిమి కృతయుగమున నా
ప్పితివి భృగూద్వహ రామా, ధృతిచే... 78

క. కలన భృగురాముబిలుగొను
బలిమిన్ మీ రెండుమహిమ లేకంబగుటన్
గళ కళలోఁ గలిపికొనన్, నలఁచుట... 79

క ద్వాపరమున సుజనులకుం
బ్రాపై యదుకులమునందు బలరాముఁడవై
దీపించితి వమితాఖిల, తాపస... 80

క. ఉద్ధవిడి బయటిపల్లెల
ముద్దియలం గుట్టుచెఱిపి పాలతిండిగమిన్
సద్దడఁతు వింక బుద్ధతఁ, దద్దయు... 81

క. వారింతువు మ్లేచ్ఛుల నిఁక
ధీరతచేఁ దామ్రపర్ణితీరంబున నీ
వారయఁ గలి కల్కితనూ, భారత... 82

క. కొంచక మోహినివై మతి
వంచించితి నసురవరుల వడి సురలకునై
నించితి నమృతము సుగుణో, దంచిత... 83

క. త్రిపురములు గూల్చునప్పుడు
త్రిపురారికిఁ గొండవింటదివ్యాస్త్రమవై
నిపుణత నెఱపితివి పరం, తపుఁడవు... 84

క. అమరాసురయుద్ధమహిన్
గొమరున జీవాతుఁ జెసము గ్రోలితివి మహో
త్తమగతి వైకుంఠంబునఁ, దమకక... 85

క. నిపుణత నీవేగద జగ
దపకారుల సగరసుతుల నందఱఁ బొలియన్
శపియించిన కపిలుం డను, తపసివి... 86

క. భారతపంచమవేదము
వారచనన్ నీతిమార్గ మలవరచినయా
పారాశర్యుఁడ వీవెక, దారహా... 87

క. ఇప్పటికి నేను జేసిన
తప్పులకు మితంబు లేదు తాలిమి చే నా
తప్పులు సహియింపుము దయ, తప్పక... 88

క. నాకోర్కె నెపుడు తీర్చును
నీకొమరుండనైతి నింక నెనరుంచవలెన్
శ్రీకరరవివంశాబ్ధిసు, ధాకర... 89

క. ఆసించితి నీకరుణకు
దోసిలి యొగ్గితి భవాబ్ధి దొలఁగితి వెతలన్
బాసితి కుశలుఁడనైతిన్, దాసున్... 90

క. బాల్యుఁడ నిన్నుఁదలంపన్
బ్రాల్మాలితి నిన్న నేఁడు బలికెద నీకుఁ ద
ప్పల్మఱచి కరుణసేయుము, తాల్మిన్... 91

క. ఇల దశరథతనయుఁడవై
యెలమిం బదునొండు వేలయేం డ్లుండుటయున్
మెలఁగుదు భక్తులఁబ్రోవన్, దలఁచుట రఘు...

క. రామా రవివంశాంబుధి
సోమా సుగుణైకధామ శుభకరనామా
శ్రీమహితవిభవజితసు, త్రామా... 93

క. రాజీవబాంధవాయుత
తేజోనిక్షేప యప్రతీపసురూపా
రాజితకారుణ్యసము,ద్భ్రాజిత... 94

క. విశ్వామిత్రమఖాహిత
విశ్వపలాశాశితూల విశ్రుతపటలీ
శశ్వద్ఘనావన నవప్రుష, నశ్వా... 95

క. ఆసారసత్కృపామృత
కాసార! గుణాంతరంగకమనీయగుణ
వ్యాసంగవిమతజనసం, త్రాసద... 96

క. గహనాటసైన్యసేవిత
గుహనామకిరాతవినుత గుణధుర్యమహా
కుహనాసురవంశవనీ, దహనా... 97

క. ప్రాచేతసకవికవితా
వ్యాచిక్రింసాభిరామ హార్దితహృదయా
యాచకకాంక్షౌఘఫలసం, ధాచణ.... 98

క. మా మమ తవ దాసోహం
వాంఛితఫలద ప్రభావకరుణాసింధో
త్వామేవ నహి శరణ్యం, ధామగ... 99

క. శ్రీమద్భ్యామఋష ప్రద
నామక త్వా మంతరేణ నహి శరణం మే
మా ముద్ధర భద్రాచల, ధామా... 100

క. ప్రాచుర్యసమధికమనీ
షాచణ దిట్టకవిరామచంద్రునిశతకం
బాచరణ సేయనగు భ
ద్రాచలరఘుతిలక నిటలతటునటుదలకా. 101

రఘుతిలకశతకము

సంపూర్ణము.

కవి పరిచయం:

దిట్టకవి రామచంద్ర కవి గారు దిట్టకవి నారాయణ కవి గారి పుత్రుడు. ఈయన వాసిరెడ్డి వేంకటాద్రినాయుడు వారి ఆస్థానంలో ఉండేవారు అని తెలియవస్తోంది.దిట్టకవి రామచంద్ర కవి గారు వ్రాసిన మరి కొన్ని శతకములు ఇవిగో

ఉద్దండరాయ శతకము,

మహిషాసురమర్దనీ శతకము

రఘుతిలక శతకము

రాజగోపాల శతకము

హేలావతి దండకము

మొదలగునవి. కవిగారి ఇతర వివరాలు, రచనలు మీకు తెలిస్తే, నాకు తెలియపరచమని విన్నపము

keywords: raghutilaka Satakamu, raghu tilaka Satakam, telugu lO Satakamulu, diTTakavi rAmachandra kavi